

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

Geef
Gouda
door!

Jaarstukken 2022

gemeente
gouda

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten * € 1.000
-555

Baten * € 1.000
224.409

Percentage van totale uitgaven
0%

Waar staat het programma voor?

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de inkomsten uit het gemeentefonds en de algemene belastingen maar ook de financiering/treasury, de post voor onvoorziene uitgaven en de vennootschapsbelasting. Deze posten komen aan de orde in dit onderdeel van de jaarstukken Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (OZB, precariobelasting et cetera) en de treasury. Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de jaarstukken geen overzicht met indicatoren.

De volgende algemene dekkingsmiddelen worden onderscheiden:

- Financiering/treasury;
- Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- De uitkering uit het gemeentefonds;
- Overige baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Dit taakveld betreft de activiteiten van de gemeente voor de treasuryfunctie en voor het beheer van deelnemingen. Op dit taakveld verantwoordt het college de rentelasten voor aangetrokken gelden, de rentebaten van de uitzettingen, de ontvangsten uit doorbelaste omslagrente, de ontvangsten op aan derden verstrekte leningen, garantiepremies op verstrekte borgstellingen en de ontvangen dividenden uit deelnemingen.

In de paragraaf Financiering wordt uitgebreid ingegaan op de ontwikkelingen met betrekking tot de treasury.

Op grond van het besluit BBV wordt in dit 'programma' specifiek ingegaan op het saldo van de financieringsfunctie en op de dividenden.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de ontvangen rente over de uitzettingen, alsmede de betaalde rentelasten over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-courant.

Saldo financieringsfunctie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	-2.029	-1.744	-1.848	104
Baten	-196	-231	-341	110
Saldo van baten en lasten	-2.225	-1.975	-2.189	214

Toelichting op de tabel

Het werkelijk saldo van de financieringsfunctie wijkt ten opzichte van de begroting na wijziging per saldo af met € 214.000 voordelig.

Oorzaken:

- Hogere rentebaten op aangetrokken kasgeld onder andere als gevolg van het aantrekken tegen negatieve rente € 127.000.
- Hogere doorbelasting van rente aan producten investeringen en grondexploitaties € 133.000.
- Overige verschillen, per saldo nadelig € 46.000.

Dividenden

De dividendinkomsten van de gemeente Gouda komen uit het aandelenbezit in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Oasen en Cyclus keren geen dividend uit.

Dividend (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	0	0	0	0
Baten	-100	-188	-188	0
Saldo van baten en lasten	-100	-188	-188	0

Toelichting op de tabel

De feitelijk ontvangen dividenden wijken niet af ten opzichte van de begroting na wijziging.

3.8.3 Toelichting op overige algemene dekkingsmiddelen

De overige onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen worden als volgt toegelicht.

3.8.3.1 Lokale heffingen

In de gemeentewet is aangegeven welke belasting mag worden geheven. De gemeente bepaalt zelf hoe dat gebeurt. De gemeenteraad stelt de hoogte van tarieven van gemeentelijke belastingen vast. Een deel van de belastinginkomsten heeft een bestemming, zoals de riool- en afvalstoffenheffing. Deze inkomsten worden in de betreffende programma's verantwoord. Verder zijn er belastingen die worden gebruikt als algemene dekking voor uitgaven in de verschillende programma's. Deze paragraaf gaat over de belastingen met algemene dekking.

Onroerende zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De OZB is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de Wet WOZ.

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2021 werden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2020. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

De opbrengst van de OZB wordt verantwoord op de taakvelden 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen. Aan de lastenkant van deze taakvelden staan de kosten voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging en inning van de belastingaanslagen, afhandeling bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen

Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de Stationsgarage voor jaarlijkse inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen is een toelichting opgenomen.

Overige belastingen

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is een toelichting opgenomen.

De opbrengst van de belastingen heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat (zie verder het financiële overzicht in dit hoofdstuk). Dit komt vooral door de hogere opbrengst van de parkeerbelasting.

Na de coronamaatregelen komen weer meer mensen naar de stad waardoor de opbrengst van de parkeermeters is toegenomen. Daarnaast lijkt het erop dat de betalingsbereidheid op de terreinen en met name op straat groter is geworden als gevolg van de inzet van de scanauto (sinds 1 april 2022). Door regulier parkeergeld te betalen voorkomen parkeerders een naheffing.

De opbrengst naheffingsaanslagen is ook gestegen door de inzet van de scanauto. Het is nog niet te zeggen of deze meeropbrengst zich zal blijven voordoen. Waarschijnlijk zullen er meer mensen bereid zijn om parkeergeld te betalen vanwege de betere handhaving.

3.8.3.2 Uitkering uit het gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is de grootste algemene inkomstenbron van de gemeente. De uitkering bestaat uit verschillende onderdelen die veelal zijn gebaseerd op objectieve maatstaven zoals bijvoorbeeld het aantal inwoners, huishoudens, uitkeringsontvangers en woonruimten. In principe is de gehele uitkering vrij te besteden.

Mede als gevolg van de Startnota van het kabinet Rutte IV (januari 2022) en de energiecrisis is sprake van een opvallend groot verschil tussen de raming in de oorspronkelijke programmabegroting 2022 (€ 166 miljoen) en de werkelijke ontvangsten (€ 198 miljoen). De raad is geïnformeerd over de ontwikkelingen.

De decembercirculaire 2022 en enkele recente bijstellingen over voorgaande jaren konden niet meer worden verwerkt in een begrotingswijziging. Daardoor vallen de ontvangen middelen uiteindelijk ruim € 4 miljoen hoger uit dan geraamd bij de laatste begrotingswijziging.

3.8.3.3 Overige baten en lasten

Onderdeel van de overige baten en lasten is de post voor onvoorzien. Daarnaast zijn er andere (stel)posten. Tevens worden binnen dit onderdeel de loonkosten verantwoord voor bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven

Wettelijk is bepaald dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Gebruik ervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. In de oorspronkelijke programmabegroting 2022 was een bedrag van € 151.000 geraamd. In de 2e bestuursrapportage 2022 is deze raming verlaagd naar nul.

3.8.3.4 Vennootschapsbelasting (VPB)

De gemeente Gouda heeft een voorlopige inventarisatie van het financieel resultaat 2022 uitgevoerd, waarbij de gemeentelijke activiteiten zijn beoordeeld op VPB-plicht.

In totaal is van 40 clusters bepaald of ze door de ondernemerspoort komen voor de VPB en zo ja, wat het fiscaal resultaat is. Uit deze analyse blijkt dat in ieder geval de clusters Parkeergarage, Kermis en Straatparkeren door de ondernemerspoort gaan. Bovendien heeft de Belastingdienst aangegeven dat de concessie van reclameborden ook onder de VPB-plicht valt. De grexen moeten nog worden beoordeeld.

De optelsom van de clusterresultaten die door de ondernemerspoort gaan, gaat resulteren in een aangifte van € 704.000 bij de belastingdienst over 2022. Dit resulteert in een VPB-druk 2022 van ongeveer € 139.000.

- voor het Straatparkeren en de kermis kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de cluster Parkeergarage geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 31.000;
- voor de concessie reclameborden geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 108.000.

De gemeente Gouda heeft van de Belastingdienst naheffingsaanslagen opgelegd gekregen voor de concessie reclameborden. Hiertegen is bezwaar aangetekend. Enkele gemeenten zijn een gerechtelijke procedure gestart inzake deze casus. De eerste uitspraken zijn in het voordeel van de Belastingdienst uitgevallen maar er is hoger beroep aangetekend door de gemeenten. De uitspraak daarvan kan nog wel jaren op zich laten wachten. Voor toekomstige aanslagen inzake de concessie reclameborden zal ook bezwaar worden aangetekend. De Belastingdienst heeft toegezegd dat de gemeente de lopende beroepsprocedures mag afwachten en geen aparte procedure hoeft te starten.

3.8.4 Wat heeft het gekost?

3.8.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	436	-338	-555	217
Baten	-190.793	-219.095	-224.409	5.314
Saldo van baten en lasten	-190.356	-219.433	-224.965	5.532
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.800	7.660	7.660	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-519	-519	0
Gerealiseerd resultaat	-188.556	-212.292	-217.824	5.532

3.8.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury	Lasten	-1.994	-1.716	-1.841	125
0.5 Treasury	Baten	-301	-419	-530	111
Saldo		-2.295	-2.135	-2.371	236
0.61 OZB woningen	Lasten	246	245	235	10
0.61 OZB woningen	Baten	-8.742	-8.742	-8.929	187
Saldo		-8.496	-8.497	-8.694	197
0.62 OZB niet-woningen	Lasten	232	230	240	-9
0.62 OZB niet-woningen	Baten	-8.497	-8.497	-8.207	-289
Saldo		-8.265	-8.266	-7.967	-299
0.63 Parkeerbelasting	Lasten	67	61	172	-111
0.63 Parkeerbelasting	Baten	-4.036	-3.594	-4.706	1.113
Saldo		-3.969	-3.533	-4.535	1.002
0.64 Belastingen overig	Lasten	82	46	50	-4
0.64 Belastingen overig	Baten	-489	-489	-535	46
Saldo		-407	-443	-485	42
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Lasten	0	0	0	0

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2022 (basis)	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Rekening 2022	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Baten	-166.282	-194.461	-198.620	4.158
Saldo		-166.282	-194.461	-198.620	4.158
0.8 Overige baten en lasten	Lasten	1.804	650	407	244
0.8 Overige baten en lasten	Baten	-2.445	-2.892	-2.882	-10
Saldo		-641	-2.242	-2.475	234
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Lasten	0	145	183	-38
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Baten	0	0	0	0
Saldo		0	145	183	-38
Totaal saldo taakvelden		-190.356	-219.433	-224.965	5.532

3.8.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
0.5 Treasury		236 V
Hogere rentebaten (€ 70.000) op aangetrokken kasgeld tegen negatieve rente en hogere doorbelasting van rente (€ 133.000) aan producten investeringen en grondexploitaties zijn de belangrijkste oorzaken van het positieve resultaat op het saldo van de financieringsfunctie.	210	V
Diverse kleine verschillen.	26	V
0.61 OZB woningen	197	V
De hogere opbrengst OZB woningen wordt veroorzaakt doordat er aanslagen betreffende de voorgaande belastingjaren zijn opgelegd in 2022. Daarnaast blijkt de gemiddelde stijging van de woningen iets hoger te zijn dan geschat bij het vaststellen van de belastingtarieven. Hierdoor is de totale WOZ-waarde hoger.	167	V
Diverse kleine verschillen.	30	V
0.62 OZB niet-woningen	298	N
De OZB-opbrengst voor het eigendom niet-woningen is lager dan geraamd. Dit wordt deels verklaard door het bedrag aan verminderingen dat in 2022 is verleend betreffende de voorgaande belastingjaren. Daarnaast moeten er nog aanslagen worden opgelegd omdat een aantal niet-woningen nog niet van een WOZ-waarde is voorzien.	309	N
Diverse kleine verschillen.	11	V
0.63 Parkeerbelasting	1.002	V
Hogere opbrengsten hebben te maken met het feit dat na corona weer meer mensen de stad bezoeken. Daarnaast lijkt het erop dat door de inzet van de scanauto (sinds 1 april 2022) meer mensen bereid zijn om parkeergeld te betalen om daarmee een boete (naheffing) te voorkomen. Het aantal naheffingsaanslagen is vanwege de inzet van de scanauto ook hoger.	523	V
Hogere inkomsten straat- en terreinparkeren. De introductie van de scanauto bij handhaving parkeren heeft ertoe geleid dat de betalingsbereidheid groter is geworden. Parkeerders die hun parkeergeld voldoen, nemen geen risico op een naheffingsaanslag.	437	V
Parkeervergunningen / abonnementen: een deel van het voordeel wordt veroorzaakt door de uitbreiding van het gereguleerd parkeer-gebied.	193	V
Inningskosten parkeerbelasting / naheffingsaanslagen: het hogere aantal naheffingsaanslagen leidt tot ook een hogere post bezwaar en beroep. Deze meerkosten waren niet begroot en worden gedekt uit de meer-inkomsten uit naheffingsaanslagen.	151	N
0.64 Belastingen overig	42	V
Diverse kleine verschillen.	42	V
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	4.158	V
De decembercirculaire gemeentefonds 2022 heeft geleid tot € 4,0 miljoen extra baten. Het college heeft de raad daarover geïnformeerd bij memo van 14 februari 2023. Diverse nacalculaties van het Rijk over 2020-2022 hebben geleid tot € 0,1 miljoen aanvullende baten. € 0,2 miljoen is bestemd voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Aan de raad wordt voorgesteld dit bedrag vanuit de resultaatbestemming toe te voegen aan de beschikbare bestemmingsreserve. € 1,0 miljoen vloeit vanuit het rekeningresultaat 2022 naar de algemene reserve. Daarnaast wordt aan de raad voorgesteld om voor diverse onderwerpen/taakmutaties in totaal € 2,8 miljoen (waarvan € 2,2 miljoen voor Energietoelage voor mensen met een laag inkomen) opnieuw beschikbaar te stellen in 2023.	4.094	V
Diverse kleine verschillen.	64	V
0.8 Overige baten en lasten	234	V

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
Een nadeel van € 125.000 doet zich voor op gedetacheerd personeel als gevolg van een verschuiving van salarislasten van de betreffende gedetacheerde medewerkers. Deze lasten waren begroot op andere taakvelden maar zijn, zoals het hoort, uiteindelijk geboekt op gedetacheerd personeel, dat onderdeel is van taakveld 0.8.	125	N
De begrote onttrekking aan de reserve organisatieontwikkeling is onder andere voor salarislasten van boventallig, werkzaam personeel (taakveld 0.4) en boventallig, niet meer werkzaam personeel (taakveld 0.8). In totaal zijn de salarislasten voor boventallig personeel ongeveer gelijk maar is de verdeling tussen werkzaam en niet-werkzaam anders dan geraamd: voor niet-werkzamen is deze € 160.000 lager, voor werkzamen ongeveer datzelfde bedrag hoger.	160	V
Het definitief voordelig liquidatiesaldo van het Bedrijfschap Regio Gouda is hoger uitgevallen dan voorzien in de bijgestelde begroting. Om deze reden heeft Gouda een winstuitkering ontvangen die hoger is dan geraamd.	166	V
Diverse kleine verschillen.	33	V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	38	N
Er is een nadeel van € 35.000 op Vennootschapsbelasting (VPB). Bij de begrotingswijziging meeropbrengsten reclame-inkomsten (€ 135.000) is geen rekening gehouden met de VPB (€ 35.000).	35	N
Diverse kleine verschillen.	3	N

3.8.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma.		
Totaal	0	V

3.8.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Oasen NV	Oasen voorziet op een efficiënte, effectieve en duurzame wijze de aangesloten gemeenten van drinkwater.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de onroerendezaakbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

Bank Nederlandse Gemeenten (betreft tekst 2021, wordt evt nog aangepast)

De gemeente Gouda heeft 82.446 aandelen BNG à € 2,50 nominaal van de in totaal 55.690.720 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan de BNG. De betrokkenheid van de BNG bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen beperkt zich tot de dividenuitkering die als algemeen dekkingsmiddel wordt gebruikt. Voor 2020 en verder wordt uitgegaan van een jaarlijkse dividenuitkering van € 175.000.

Oasen

In algemene zin is geïnvesteerd in veiligheid zowel op het gebied van drinkwaterkwaliteit als op het gebied van de continuïteit van de drinkwatervoorziening.